

Styrets årsmelding for 2023

Tax Justice Norge

FN vedtok å begynne arbeidet med en skattekonvensjon, etter tiår med påvirkning fra Tax Justice-bevegelsen

Exit sesong 3 ble TJNs mest synlige øyeblikk noensinne

171

Medieoppslag
7% økning

9233

Følgere på
sosiale medier
7% økning

1592

Eksemplarer av
SKJULT 3
distribuert

7077

Nedlastinger av
vår podcast
6% økning

2023 ble Tax Justice Norges mest synlige år hittil. Dette var mye takket være NRKs serie "Exit", hvis tredje sesong var basert på vår rapport Vindkraftens skyggesider. Vi hadde et rekordhøyt antall medieoppslag, og deltok blant annet på Debatten, Dagsnytt 18, Nyhetsmorgen og Dagsrevyen.

Finansielt hemmelighold er stadig på agendaen grunnet sanksjonsregimet mot russiske oligarker, men aksjeskandalene hos høytstående politikere ga en ny dimensjon til problematikken. TJN møtte Næringsministeren for å diskutere aksjonærregisteret og registeret over reelle rettighetshavere.

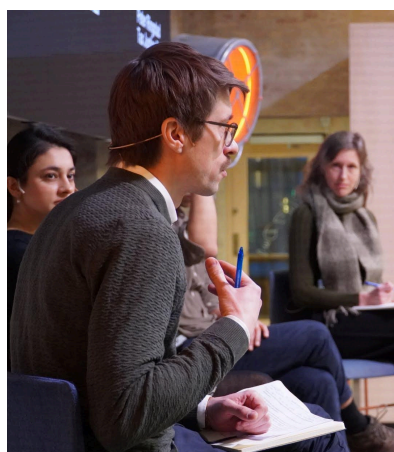
FN tok et viktig steg nærmere å bli det ledende forumet for internasjonal skatt med et historisk vedtak om å begynne arbeidet med en skattekonvensjon. Norge skuffet med å stemme avstående. Regjeringen la også frem forslag om å implementere OECDs minimumsskatt.

Vi kritiserte skatteutvalgets utredning for ikke å levere på mandatet sitt om å utrede en digitalskatt. I tillegg har TJN deltatt i diskusjoner om kommunenes inntektssystem i lys av Bø i Vesterålens formuesskattekutt, exit-reglene i lys av Sveits-flytterne, Skatteetatens manglende kontrollvirksomhet og datasenter-utbyggingen i flere kommuner. I tillegg fikk vi et viktig gjennomslag i forhandlingene om statsbudsjett, da flertallet Ap, Sp og SV avviste at EU-direktivet om land-for-land-rapportering (LLR) er en tilstrekkelig oppfølging av stortingsvedtakene om LLR fra 2016 og 2021.

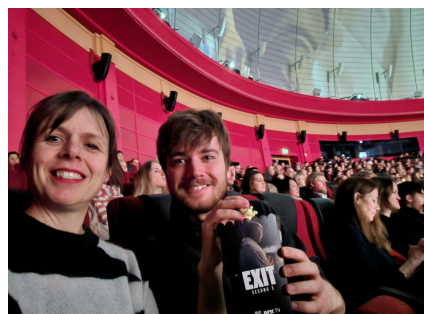
Vi lanserte tredje utgave av boka SKJULT, og reiste landet rundt sammen med LO og holdt foredrag basert på den. Vi deltok også på TaxCapDev-konferanser i Senegal og Tanzania. Vi har også gjennomgått en betydelig endring i organisasjonen, da Sigrid, Peter og Julie sluttet. Ny daglig leder Andreas Fjeldskår og ny rådgiver Kaja Guttormsgaard ble ansatt, og vi fikk inn en ny frivillig faglig rådgiver, Ove Jenssen.

Til venstre: 19. januar 2023 lanserte vi boka SKJULT – Skatteparadis, kapitalflukt og hemmelighold 3. utgave på Pressens hus i Oslo. Vi distribuerte totalt 1592 bøker i løpet av 2023, og fikk finansiert et nytt opplag av LO og NTL. Under: Vi holdt foredrag i en rekke byer sammen med LO. Her, fra venstre: Liv Anna Lindman (LO), Jonas Veland (TjN) og Fereshta Akbari (LOs studentlag i Bodø).

Til venstre: NRKs EXIT sesong 3 ble Tax Justice Norges mest synlige øyeblikk hittil. Sesongen er basert på vår rapport Vindkraftens skyggesider fra 2021. Peter og Sigrid var svært profilert i mediene i vindkraftdebatten som fulgte. Under: Jonas og Sigrid deltok på førpremieren av EXIT på Colosseum Kino.

Politikk

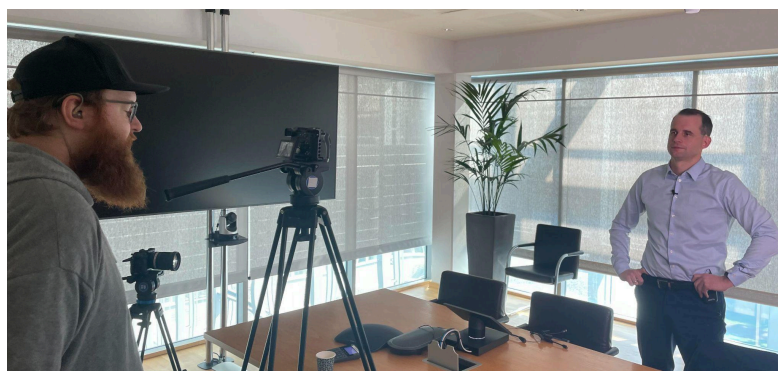
Fra arbeidsplan 2023	Status
Produsere podcast, nyhetsbrev og arrangere to internasjonale seminarer gjennom forsknings samarbeidet TaxCapDev	Vi produserte to av totalt ti podcast-episoder i TaxCapDev-samarbeidet, om henholdsvis korrupsjon i Sør-Afrika (januar) og skattekonvensjon i FN (desember). Vi bidro til å arrangere to seminarer i Senegal og Tanzania i november.
Utvide åpenhet.no med fire nye deltagende organisasjoner	Vi utvidet åpenhet.no med tre nye deltagende organisasjoner: Brønnøysundregistrene, Åpenhetstinget.dk og Norsk Presseforbund
Avholde dialogmøter med næringslivsaktører i skatteetikk og åpenhet, og kommunisere erfaringene	Vi har avholdt tre møter med næringslivsaktører: d'Company, KLP og Norsk Hydro. Av hensyn til kapasitet har vi utsatt ferdigstilling av notat og video til 2024.
Avholde kurs, lage seminar, podcast og film i samarbeid med Institutt for journalistikk	Vi avholdt to kurs for journalister, hvorav én innebar studietur til London, holdt et åpent halvdagsseminar, produserte en podcast-episode om sanksjonsomgørelser og filmet en guidet tur av City of London.
Oppdatere kart for lansering av Corporate Tax Haven Index 2023	Tax Justice Network lanserte ikke en ny indeks i 2023, og skal legge om måten de arbeider med indeksene. Dette ble derfor ikke gjennomført.

Over: TJN deltok i mange høringsrunder og hadde flere møter med partier i 2023. Blant annet sammen med Tax Justice Network Africa og Kirkens Nødhjelp (midten) og Norsk Presseforbund og Norsk redaktørforening (til høyre). Til venstre: Ett av våre kurs med Institutt for journalistikk innebar studietur til London. Her er Jonas, Peter og Ståle Kofoed (I) sammen med kursdeltakerne.

Organisasjon

Fra arbeidsplan 2023	Status
Sikre økonomisk grunnlag for 4,5 fast ansatte	Tre fulltidsansatte sluttet i 2023. En lengre periode besto sekretariatet derfor kun av 1,5 årsverk fordelt på to ansatte, og er fom. 2024 oppe på 3,5 årsverk.
Styrke og utvikle vår rolle i samarbeidsprosjekter med skattefaglige organisasjoner og forskningsinstitusjoner	Gjennomført år 3 i det 5-årige TaxCapDev-prosjektet med Chr. Michelsens Institutt og NUPI. Hatt dialog med NMBUs nyetablerte forskningssenter Skatteforsk, bla. var postdoktor Andreas Økland gjest i Pengeland.
Jobbe strategisk for å øke medlemsmassen	Operasjon Dagsverk er nytt medlem av 2023.
Promotere fastgiverordningen	Vi planla og gjennomførte et prosjekt for å promotere fastgiverordningen i forbindelse med Exit sesong 3. Denne gjennomførte vi i starten av mars, og denne måneden fikk vi 9 nye fastgivere.
Igangsette prosjekter som bygger kompetanse som i fremtiden kan sikre mer uavhengig finansiering	Våre frivillige Kim Pilgaard og Agnes Nærland Viljugrein skrev et forslag til kommunikasjonsstrategi. Kursene arrangert sammen med Institutt for journalistikk bygget også kompetanse hos våre ansatte på eierskaps- og regnskapsanalyse.
Fortsette å lete etter nye både faste finansieringsmuligheter og prosjektmidler	Flere nye muligheter er identifisert.
Fortsette å oppskalere organisasjonens kapasitet gjennom å styrke deltakelsen fra frivillige	Ove Jensen er ny frivillig faglig rådgiver fra september. Agnes Nærland Viljugrein var praktikant fra masterstudiet i statsvitenskap ved UiO fra februar til mars.

Kristoffer i samtale med Pål Kildemo, CFO i Norsk Hydro, i forbindelse med innspilling av næringslivsdialog-video.

Medlemmer

Fagforbundet	Spire	NTL
Skatterevisorenes forening	For velferdsstaten	FORUT
Kirkens Nødhjelp	Mellomkirkelig råd	Fellesrådet for Afrika
Skatteetatens Landsforbund	Norsk Folkehjelp	Attac
Akademikerforbundet	KFUK-KFUM Global	Unio
Norsk Øko-Forum	Framtiden i våre hender	SAIH
Changemaker	Redd Barna	Samfunnspolitisk avdeling i LO
Operasjon Dagsverk		

Styret. Styret avholdt åtte styremøter og ett styreseminar i 2023. Styrets medlemmer i 2023: Styreleder Helge Renå (Oslo), Jørgen Pedersen (Bergen), Helge Aarseth (Molde), samt styremedlemmer fra medlemsorganisasjoner: Galina Lund (Oslo) – Skatterevisorenes forening, Trond Finstad (Oslo) – Fagforbundet, Matilde Angeltveit (Oslo) – Kirkens Nødhjelp og Pia A. Gaarder (Oslo) – Framtiden i våre hender.

Ansatte. Fast ansatte i 2023: Daglig leder Sigrid Klæboe Jacobsen (tom. juli), Peter Henriksen Ringstad (tom. juli), Julie Wood (tom. september), Kristoffer Lislegaard, Jonas Veland og Kaja Guttormsgaard (fom. desember).

Frivillige. Faglig rådgivere Gregar Berg-Rolness og Ove Jenssen, Ingrid Hjertaker (fast podcastvert ut 2023) og Kim Pilgaard. Andreas Fjeldskår deltok på frivillig basis fra september før han begynte som daglig leder i januar 2024. Student Agnes Nærland Viljugrein har vært praktikant fra UiO. Disse har bidratt med faglig bistand, finansierings- og pressearbeid og en mengde andre oppgaver.

Våre internasjonale nettverk. Vi har bidratt og deltatt i Global Alliance for Tax Justice, Nordic Alliance for Tax Justice og Tax Justice Europe, blant annet ved møte i Amsterdam i september og arrangement i Oslo i juni.

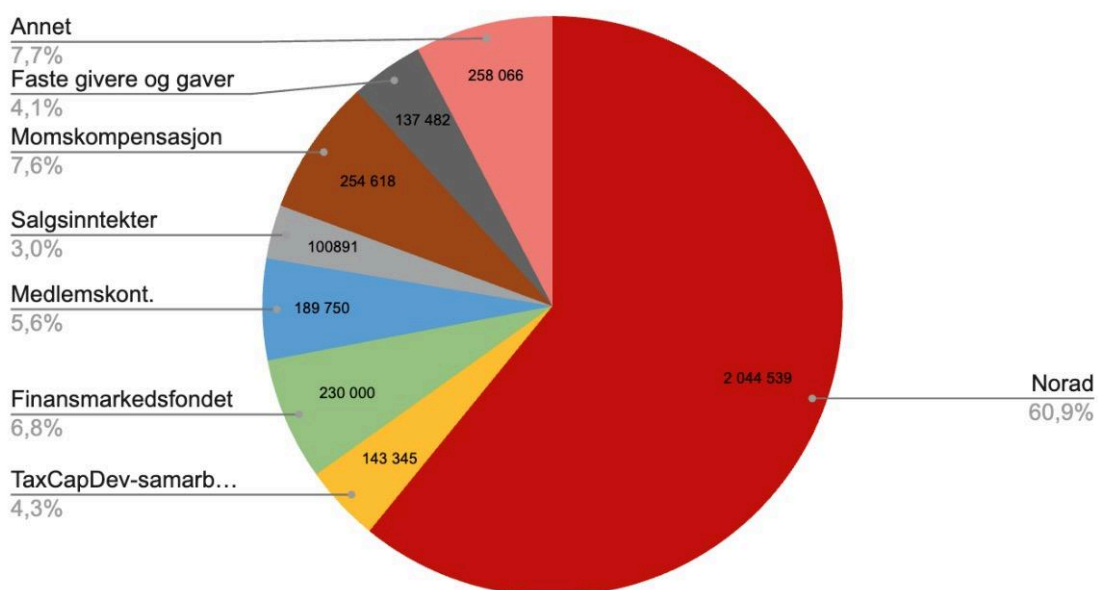
Frivillig i TJN Kim Pilgaard intervjuer skatteprofessor Gabriel Zucman ved bla. EU Tax Observatory, til vår podcast Pengeland. Bildet er fra Kåkå | nomics, hvor Zucman, Alstadsæter mfl. lanserte rapporten Global Tax Evasion Report 2024 og nettsiden Atlas of the Offshore World. Hør mer om dette i Pengeland-episoden Kartlegging av offshore-verdenen fra november 2023.

Økonomi

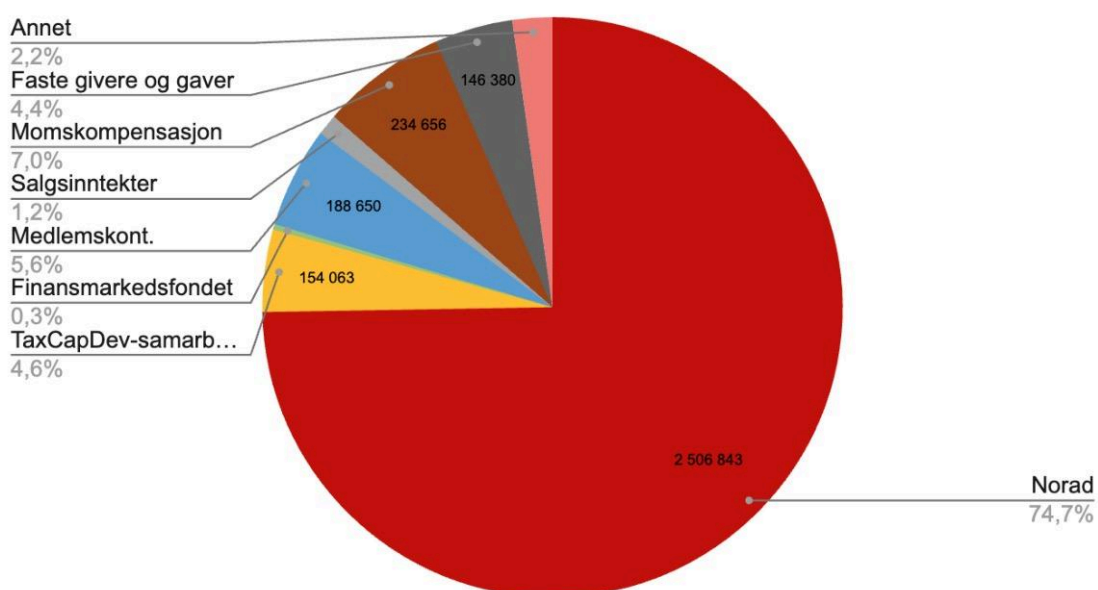
Totale driftsinntekter i 2023 var på 3.358.690, som er på tilnærmet samme nivå som i 2022, på 3.354.527.¹ Driftskostnader for 2023 var på 2.871.651, mot 3.182.723 i 2022.

I 2023 hadde TJN et driftsresultat på 487.039. Hovedårsaken er underforbruk av lønn grunnet vakante stillinger. Av Norad-midlene er 355.461 flyttet fra 2023 til 2024, og regnes ikke som inntekt i 2023. Egenkapitalen er nå på 2.008.368. Andelen frie midler (Medlemskontingent, salgsinntekter, momskompensasjon, fastgivere og gaver) er 20% (2022: 18%).

Driftsinntekter 2023 (3 358 690 kr)

Driftsinntekter 2022 (3 354 527 kr)

¹ Annet-posten i figuren for 2023 består av finansiering fra LO og NTL for SKJULT-opplag (83 700), og overførte midler fra 2022 i det nordiske samarbeidsprosjektet (47 366) og TaxCapDev-prosjektet (127 000). I figuren for 2022 består Annet-posten av midler fra TI Slovakia ifm. foredrag og reise (74 547). Reduksjonen i andelen inntekter fra Norad er på grunn av overflytting av 355 461 kroner fra 2023 til 2024.

Vedlegg 1 – Sentrale medieoppslag

Totalt antall oppslag i media var 171 i 2023. I 2022 var tallet 145, så dette er en 7 % økning. Et utvalg av de mest sentrale medieoppslagene i 2023:

Kronikker og innlegg

- [Hvis ikke skatteutvalget, hvem?](#) (DN)
- [Skatteuttets ringvirkninger](#) (Nasjonen)
- [Tro, håp og skatterettferdighet](#) (Panorama nyheter)
- [Vi vet ikke hvem som eier norsk vindkraft](#) (Nettavisen)
- [Paradisets voktere](#) (Klassekampen)
- [På tide å rydde opp i skattejukset](#) (DN)
- [Røkke og skatt i Asker](#) (Budstikka)

Utvalgte redaksjonelle saker

- [Visste om Dubai-eiere – ba ikke om skatteinfo på flere år](#) (E24, 7. januar)
- [Slakter norske advokater: Har sviktet](#) (Børsen, 21. januar)
- [Dagsnytt 18: Peter i debatt med ordføreren i Bø](#) (NRK, 27. jan)
- [Politikerne har ikke kontroll. De gjør livet til "Exit-gutta" enkelt](#) (Nettavisen, 3. mars)
- [Debatten: Hvor nært ligger Exit-serien opp til virkeligheten?](#) (NRK, 7. mars)
- [Bekymret over kutt](#) (Klassekampen, 13. april)
- [Alfie Haaland skylder den norske idrettsbevegelsen å bidra med skatt](#) (Aftenposten, 2. juni)
- [Kan bli solgt til skattetriksere](#) (Klassekampen, 29. juni)
- [Ny rapport: Så mye stikker selskaper og rikinger unna i skatt](#) (E24, 25. juli)
- [– Er jo helt sykt at ingenting har skjedd](#) (E24, 22. september)
- [Professor om paradiskatt: – Veldig uthulet](#) (E24, 24. november)

Over: Jonas ble intervjuet av E24 om aksjeeierregisteret i kjølvannet av avsløringene om Sindre Finnes' aksjehandel under Erna Solbergs periode som statsminister. Under: Det nye sekretariatet per 2024. Fra venstre: Andreas Fjeldskår, Kaja Guttormsgaard, Jonas Veland og Kristoffer Lislegaard

Vedlegg 2 – Alle foredrag og seminarer/webinarer

TJNs egne arrangement med samarbeidspartnere

1. Boklansering: SKJULT – Skatteparadis, kapitalflukt og hemmelighold 3. utgave på Pressens hus (Sigrid innleder, Peter ordstyrer)
2. Frokostseminar: Follow the Money – War, Climate and Tax Havens v/TJN, ForUM, Oxfam IBIS, Fingo og Kirkens Nødhjelp (Peter innleder og ordstyrer)
3. Konferanse i Senegal: Taxation in fragile states: The missing piece of the state-building puzzle? v/TaxCapDev-samarbeidet
4. Konferanse i Tanzania: Perspectives on tax policy reforms and tax compliance in Africa v/TaxCapDev-samarbeidet
5. Åpent møte: Hvordan kan vi sammen styrke arbeidet med åpenhetstiltak? (Jonas og Peter innledere)
6. Samfunnsvitenskapelig metode i arbeidslivet på UiO (Jonas innledning og panelsamtale)
7. Debatt under Arendalsuka: Skattetriksing på 1-2-3 Skatteparadis skaper ekstrem ulikhet - hva kan politikerne gjøre?» v/TJN og Kirkens Nødhjelp (Sigrid innledning/debatt)
8. Boklansering: What do we know and what should we do about tax justice? v/TJN, ForUM og Kirkens Nødhjelp
9. Kurs: Følg pengene og avdekk skjulte eiere i skatteparadis v/TJN og Institutt for journalistikk (Peter kursholder)
10. Kurs: På jakt i skatteparadisenes skyggesider v/TJN og Institutt for journalistikk (Peter kursholder)

Eksterne arrangement

11. Gjesteforelesning på master i journalistikk, OsloMet (Julie)
12. Presentasjon av SKJULT for Attacs landsmøte (Julie)
13. Innledning for LO-studentenes politisk pub (Jonas)
14. Foredrag om Exit i regi av Attac (Jonas)
15. Skolering hos Kirkens Nødhjelp om skattekonvensjon (Julie)
16. Gjesteforelesning på BI (Jonas og Peter)
17. Innlegg på næringslivskonferansen The North West (Peter)
18. Foredrag for Skatteetatens avdelingsssamling (Sigrid)
19. Skolering om skattekonvensjon i regi av Spire (Julie)
20. Innlegg på møte om åpenhet.no (Jonas)
21. Halvdagsseminar om skattekonvensjon (Peter)
22. Innledning på Fair Tax week (Sigrid)
23. Innlegg i Forskningsrådets skatteforum (Peter)
24. Foredrag på Unge Venstres sommerleir (Jonas)
25. Foredrag for LO-studentene Tromsø (Jonas)
26. Foredrag for LO-studentene Bodø (Jonas)
27. Foredrag for LOs BKM-gruppe (Jonas)
28. Skolering for Spire (Julie)
29. Foredrag for LO-studentene Bergen (Jonas)
30. Foredrag for LO-studentene Trondheim (Jonas)
31. Innlegg på A-krim-konferanse i Ålesund (Jonas)
32. Foredrag for Rethinking Economics på KÅKÅ|nomics (Jonas) **(avbildet)**

Vedlegg 3 – Utvalgte hørings svar og våre hovedbudskap

Alle våre hørings svar er tilgjengelig på taxjustice.no.

Kommunal- og distriktsdepartementet: [Høring NOU 2022: 10 Inntektssystemet for kommunene](#)

Da utvalget leverte sin utredning var det kun Bø som hadde benyttet den kommunale muligheten til å redusere formuesskattesatsen. Etter utvalget leverte sin utredning, har også Sande kommune på Sunnmøre vedtatt å redusere sin formuesskattesats for å tiltrekke flere folk. Også Hvaler, Strand og Tvedestrand meldte interesse for å redusere formuesskattesatsen i kjølvannet av Bøs vedtak. Tax Justice Norge støtter forslaget om å fjerne kommuners mulighet til å redusere formuesskattesatser. Dette vil hindre opprettelsen av lokale skatteparadiser, som uthuler det kommunale skattegrunnlaget.

Finansdepartementet: [Forslag om å innføre grunnrenteskatt på vindkraft](#)

Blant anbefalingene i vår rapport Vindkraftens skyggesider, var innføring av grunnrenteskatt på landbasert vindkraft i Norge. Dette baserte vi på regnskap fra utvalgte større vindkraftprosjekter som har blitt ferdigstilt i senere år, som viste svært høye driftsmarginer. Tax Justice Norge støtter regjeringens forslag om innføring av grunnrente på landbasert vindkraft.

Utenriksdepartementet og FNs generalsekretær: [Innspill til generalsekretærens rapport](#)

Vårt overordnede mål er at generalsekretærens rapport og drøftingene kan berede grunnen for forhandlinger om en juridisk bindende skattekonvensjon slik blant annet [FACTI-panelet](#) tok til orde for.

Finansdepartementet: [Høring NOU 2022: 20 Et helhetlig skattesystem](#)

Det er positivt at skatteutvalget anerkjenner problemet med skatteutsettelsen innebygd i fritaksmetoden, men [forslagene utvalget gir vil ikke løse det](#). Å tette skattehull ved utflytting er et minimumskrav, men skatteutsettelsen er like fullt til stede for de som ikke flytter ut. Å skjerpe reglene for privat konsum i selskap er også nødvendig, da det vil svekke insentivene ved å la inntekt forbli urealisert. Selv med skjerpede regler for privat konsum er det fortsatt sterke insentiver til å la all inntekt som ikke går til konsum forbli urealisert.

Finansdepartementet: [Forslag til lov om suppleringskatt på underbeskattet inntekt i konsern \(minimumsskatten\)](#)

TJN anbefaler Norge å bruke sin stemme i OECD til å gjøre hele topilaravtalen mer inklusiv og funksjonell for alle land. Erfaringer fra OECD har vist at resultatene de forhandler frem er svært kompliserte, er fordelaktige for rike land og har betydelige smutthull som gjør dem lite effektive og lite innbringende, spesielt for utviklingsland. Dette gjør det vanskelig å rettferdiggjøre at utviklingsland, med begrensede ressurser, skal prioritere å implementere reglene. Derfor er det viktig at Norge støtter prosessen som nå foregår i FN.

Elektronisk signatur

Signert av	Dato og tid <small>(UTC+01:00) Central European Time (Berlin)</small>
Finstad, Trond Norwegian BankID	04/11/2024 13:18:23
Angeltveit, Matilde Norwegian BankID	04/11/2024 13:34:12
Lund, Galina Larioukhina Norwegian BankID	04/11/2024 13:40:35
Fjeldskår, Andreas Norwegian BankID	04/11/2024 13:54:27
Gaarder, Pia Anette Norwegian BankID	04/11/2024 17:07:31
Renå, Helge Norwegian BankID	04/11/2024 18:58:50
PEDERSEN, JØRGEN Norwegian BankID	04/12/2024 12:28:05
Aarseth, Helge Norwegian BankID	04/12/2024 14:10:32

Dette dokumentet er signert med elektronisk signatur. En elektronisk signatur er juridisk forpliktende på samme måte som en håndskrevet signatur på papir. Denne siden er lagt til dokumentet for å vise grunnleggende informasjon om signaturen(e), og på de foregående sidene kan du lese dokumentet som er signert. Vedlagt finnes også en PDF med signatordetaljer, og en XML-fil med innholdet i den elektroniske signaturen(e). Vedleggene kan brukes for å verifisere gyldigheten av dokumentets signatur ved behov.